

Emzedék

Főszerkesztő:

Felölős szerkesztő:

Milotay István dr.

Krüger Aladár dr.

Szerkesztőség: V. kerület, Honvéd-utca 10. szám.

Kiadóhivatal: IV. kerület, Gerlőczy-utca 11. szám.

A szerkesztőség telefonszámai délelőtt: 7-20, 7-21,

75-31, 75-88, 110-55; délután: 5-67, 5-68 és 5-69.

A kiadóhivatal telefonszámai: 5-67, 5-68 és 5-69.

II. évfolyam 239. (317.) szám.

Szombat, október 9.

nem az a bűnük, hogy írók voltak, hanem az, hogy politizáltak. Ha élvezték annak idején ennek a kisikamlásnak előnyeit és dicsőségét, tes-

sék vállalni a következményeit is. De ne tessék irodalomról beszélni, mert itt egészen másról van szó.

Franciaország hadsereget küld a szovjet ellen

Zürich, október 8. A Humanite jelentése szerint számolnak azzal, hogy Franciaország legközelebb katonailag is beavatkozik a szovjet-kormány ellen a tovább folytatódó hadműveletekre. Wrangel tábornok, aki most Sebastopolban tanácskozik a nyugati államok képviselőivel, ígéretet kapott, hogy francia csapatok délről fogják támogatni hadműveleteit.

A szén és petroleum Wrangel kezében.

Köpenhága, október 8. Helsingforsból jelentik: A pétervári Vörös Újság foglalkozik Wrangel

újabb előrenyomulásával, amely a Don-medencére is áterjed és Oroszország szénnel való ellátását veszélyezteti. Wrangel előrenyomulása azzal is fenyeget, hogy elzárja Szovjet-Oroszországot a Kaukázus petroleumforrásaitól.

A lengyel külügyminiszter Rigában.

München, október 8. A Kölnische Zeitung tudósítja jelenti Varsóból, hogy Sapieha külügyminiszter Csicserin szikratávirati kérésére (?) Rigába utazott, hogy a varsói tárgyalást vezesse.

Az új városháza

Senki nincs megelégedve a tanácsnokválasztások eredményével. A főváros törvényhatósági bizottságának tegnapi közgyűlése minden korábbit meghaladótt izgalmában és szonációjában. Még a legrégebb fővárosi emberek sem emlékeznek hasonló választásokra. A szabadkőművesség, forradalmi magatartás, demokrata barátság, zsidó-kérdés, bolsevizmus, mind kifűnő anyag volt denunciansoknak és strébereknek. Az utolsó pillanatig folyt az alattomos munka egyesek ellen és mások érdekében. Sajnos, a kereszténypárt ezuttal kezdettől fogva nem mutatta azt az egységet, ami önmaga iránt kötelessége lett volna. Minden héten, az utolsó időben pedig minden nap változtattak listájukon s a sok huza-vona, határozatlanság nem is járhatott más eredménnyel, mint a kereszténypárti szavazatok szétforgácsolódásával. A tulajdon, a gyakorlott politikai ellenzők egységesen, határozottan foglalt állást s el is érte a legnagyobb eredményt, amire a keresztény többség szétforgácsolódása nélkül sohasem számíthatott volna. A választások eredményének intő példának kell szolgálnia a jövőre, hogy ezzel a politikával nem siker, hanem csakis csalódás és bukás lehet osztályrésze a keresztény politikának a városházán. Több egységet vár a keresztény közönség a keresztény párttól!

A választás eredménye.

A közgyűlésen csaknem minden bizottsági tag megjelent. 230-an szavaztak; az ellenzék soraiból 12-en, a többségből pedig csupán 6-an hiányoztak. Hogy mennyire szétforgácsolódtak a szavazatok, bizonyítja, hogy a 229 érvényes szavazatból 29 jogi tanácsnokjelölt kapott átlagban 87 szavazatot s ezt az átlagot 17 jelölt haladta meg. A többségi párt határozatlanságára mi sem jellemzőbb, mint hogy még közvetlenül a közgyűlés előtt is tanácskoztak s kiadták a jelszót egy névnek a listából való törölésére. A keresztény párt vezéréből álló kijelölt választmány listájának közel fele bukott meg a szavazásban. Mindazok a tanácsnokok, akiknek a keresztény párt megbocsátott, megbuktak s akiknek kihagyását elhatározták, bekerültek. Megválasztották a következőket: Sallay Árpádot (209), Csupor Józsefet (207), Till Antalt (197), Vajna Edét (189), Szaszovszky Józsefet (153), Lobmayer Gézá (125), Purébl Győzöt (125), Édes Endrét (115), Várossy Gyulát (114), Sánta Dénes (114), Zilahi Kiss Jenőt (114), Bukovszky Viktort (111). Az átlagon felül kaptak szavazatot: Papperih Győzö (103), Berezel Jenő (102), Marher Aladár (102), Sztankovics Szilárd (102) és Novák Sándor (88). Az első helyen jelöltek közül az átlagon alul maradtak: Borvendég Ferenc (70) és Lung Géza (57).

Ha annak az okát kutatjuk, mikép kerülhettek be proskribált szabadkőművesek, megállapíthatjuk, hogy a kereszténypárt soraiból 42-46 szavazat esett a három demokrata-jelölt tanács-

nokra. A demokraták 61, a hivatalos tagok 4 és a polgármesterek 4 szavazatához onnyit kell hozzáadni, hogy 111, illetve 114 és 115 szavazatot kapjunk. Semmi kétség, hogy ezek a régi közgyűlésből ittmaradt tagok, akik Bukovszkyban, Édesben és Várossyban a szorgalmas, komoly tisztviselőt akarták jutalmazni. Az eredmény kiüldetésénél különösen Várossy nevére zajos abogog fogadták, a kereszténypárt egyes tagjai pedig úgy adták haragjuknak és elégedetlenségüknek kifejezését, hogy tagtársukat szidalmazták. Demokratarészen sem voltak teljesen megelégedve az eredménnyel, mert ők is sajnálták Marher, Berezel és Sztankovicsot. A legnagyobb szomorúság azonban az elnöki emelvényen uralkodott, ahol a főváros polgármestereinek okozott előre nagy gondot, hogy miként fogják ezzel az új, szürke tanácsal a főváros ügyeit adminisztrálni.

Az ügyosztályok elosztása.

Szöbakerült, hogy az új tanácsnokokat hogyan fogják elosztani az egyes ügyosztályok között. Azt mondják, hogy az elnöki ügyosztályt Lobmayer Jenő kapja, Bukovszkyt pedig visszahelyezik a XIV-ik szociálpolitikai ügyosztályra. A III-ik, városépítési és a XII-ik, vízvezetési- és világítási ügyosztályt műszakivá minősítették, így Sallay és Várossy ügyosztály nélkül marad. Az előbbi állítólag a XVI-ik, városgazdasági, az utóbbi pedig a VI-ik pénzügyi osztály élére kerülne, amelyek tanácsnokai Berezel és Sztankovics kibuktak. A IV-ik, katonai ügyosztály vezetője Sántha Dénes, az V-ik, közlekedési ügyosztály vezetője Till Antal, a VIII-ik, közelmelési ügyosztályé Vajna Edő, a IX-ik, közjótékonyági ügyosztályé Szaszovszky József, a X-ik, közegészségügyi Csupor József, a XI-ik, közjogi Édes Endre, a XV-ik, közgazdasági Purébl Győzö lenne. A VII-ik tanügyi osztály vezetőjévé Zilahi-Kiss Jenőt tennék, mert Várossy Gyulát semmi körülmények között sem tűrnék meg újból a tanügyi osztály élén.

A II-ik utépítési és XIII-ik középtérsi ügyosztály sorsa Fock Edé (229) és Orczy Gyula (169) megválasztásával eldőlt. Kivülök csak Bardi István kapott 69 szavazatot.

Árvaszéki elnök Ágoston Géza lett 129 szóval, Kirchnopf Ferenc 97 szavazatával és Balla Károly 1 szavazatával szemben. Tiszti főügyész Szabó Imre (229), főorvos Szabó Sándor (224), főszámvevő Ács Ferenc (216) lett. Az üresedésben levő kerületi előjárói állást csak a jövő héten fogják betölteni.

A közgyűlés egyéb tárgyai közül megemlítsére érdemes Csillény András indítványa Községi tükárekpenztár létesítése iránt, amelyet a közgyűlés egyhangulag magáévá tett.

A demokraták politikája.

A demokraták csak a szavazáson vettek részt, a közgyűlési teremben nem is tartózkodtak. Olyanok is megjelentek a szavazásnál soraikban, akik eddig egyetlen közgyűlésen sem vettek részt, így

Bárczy István, Márkus Miksa és Jenő, Ehrlich G. Gusztáv. A tegnapi választás eredményét legjobban jellemzi, hogy lapjaik szerint új helyzet előtt állanak, amely eddigi elhatározásukat, hogy mandátumaikról lemondanak, tárgyatalanná tette.

Megsemmisítik a választást?

Az új tanácsnokok még meg sem melegedtek helyükben és máris azon tanakodnak egyes közgyűlési tagok, hogy miként lehetne a választást megsemmisíteni. Az egyik azzal érvel, hogy a választás törvénytelen volt, mert nem a törvényszerű 40 napi határidőn belül ejtették meg. A másik felfedezte, hogy a szavazatszedő küldöttség nem tartotta végig nyitva az ajtókat, pedig a küldöttség munkája csak nyilvánosan végezhető. Végül a demokratáknak is van külön ötletük. Ha lemondanak, a közgyűlési póttagok nem elégségesek helyeik betöltésére, azt hiszik tehát, hogy a közgyűlést feloszlatni, az új választás után pedig új tisztújítást kellene tartani.

Wolff Károly a választás eredményéről

Munkatársunk felkereste Wolff Károlyt, a keresztény községi párt elnökét és megkérdezte, hogy mi a véleménye a tegnapi választás meglepő eredményéről és minek tulajdonítja a keresztény párt soraiban a széthuzást. Wolff Károly kérdésünkre ezt felelte:

— A demokraták és liberálisok örömét korainak tartom és kijelentem, hogy a három volt szabadkőműves tanácsnoknak, *Bukovszky, Édes és Városinak* a megválasztása semmiképpen sem alterálja a keresztény nemzeti irányzatot, mert nem lesz bátorságuk volt páholytestvéreik intencióit szolgálni és mi az első alkalommal utat és módot találunk, hogy minden akciójukat lehetetlenné tegyük. Különben is már kijelentették a polgármestereknek, hogy *semmiesetre sem akarnak liberális, demokratikus irányban dolgozni, mert ők a legnagyobb mértékben elfordultak a szabadkőműves iránytól.* Annakidején tisztán kényszer hatása alatt léptek be a szabadkőműves páholyokba. A *Hajnal-*

páholyoknak voltak tagjai, amely nem szolgálta a destruktív irányzatot. Végeredményben a tanácsnokok munkája a közgyűlés szerint igazodik és ha a közgyűlésen öntudatos, erős keresztény nemzeti akarat lesz az irányadó, a volt liberális tanácsnokok nem érthetnek.

— Mi ellenőrizzük munkájukat és a tanács munkáját ugyanis a polgármesterek irányítják, akik a mi bizalmunknak a letéteményesei. *Nem lehet elképzelni, hogy erős keresztény érzelmű polgármesterei kar akármilyen destruktív irányt eltérne.* Bizzunk a jövőben és meg vagyok győződve, hogy az érdemleges munka mindenben a keresztény nemzeti irányzatot fogja szolgálni.

— Mi az oka mégis, Méltóságos Uram, a keresztény párti bizottságok magatartásának?

— A politikai pártok — folytatta Wolff Károly — állandóan befolyást akarnak gyakorolni a Keresztény Községi Pártra és a két frakció (örtem az Egyetem-utcai pártkört és a Wenckheim-palotát) megzavarta a bizottsági tagokat és nem tudták, hogy mire szavazzanak. Azonkívül annyi *sok egyéni érdek, rokonsági, sógorsági kötelék hatott a bizottsági tagokra és végre is emberekről van szó.* A kibukás miatt érzett szánalom erősebb hatással volt rájuk, mint a pártfegyelem. Városiban, aki tulajdonképpen egyik listán sem szerepelt, az embert és a családapát sajnálták és az ember iránt érzett sajnálatból kifolyólag mellőzték az elv követését. A választások különféle érdekeket kavartak fel és sokan elvesztették tisztánlátásukat.

— Fog-e a pártvezetőség azokkal szemben, akikről azt hiszik, hogy cserbenhagyták a párt állás-pontját, lépéseket tenni?

— Ezzel az ügyel természetesen foglalkozni fogunk és a főszempontunk az lesz, hogy *az egységet megővjük.*

— Mi igaz azokból a hírekből, hogy a *pártban szakadás állott elő?*

— *Szakadásról nincs szó, bármennyire is szeretnék kívülről elérni.* Vannak ugyan egyesek akik kiesinyes szempontból kíváncsának tartják a szakadást, de a *párt nagy többsége ellene van.*